

Dosarul nr. 1a-2046/20 (PIGD nr.1-18147778-02-1a-20112020)
Judecător: Postică Aureliu (Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani)

D E C I Z I E
În numele Legii
/dispozitiv/

07 februarie 2024

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău

Având în componența sa:

Președintele ședinței

Igor Mânăscută

Judecători

Oxana Robu și Marcel Juganari

Grefier

Mihai Ana

Cu participarea:

Procurorului

Țurcanu Svetlana

Avocaților

Petcu Dragomir și Cobzac

Gheorghe

Au examinat în ședință deschisă, în ordine de apel, apelul procurorului în Procuratura mun, Chișinău, of. Râșcani, Recean Roman, apelul avocatului Istrati Andrian, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara, declarate împotriva sentinței Judecătoria Chișinău, sediul Buiucani din 18.01.2019, în cauza penală de învinuire a lui

Postu Tamara *****, a.n. *****, originară din
*****, domiciliată în *****, celibatară, cu
studii medii, fără persoane la întreținere,
neangajată în câmpul muncii, fără antecedente
penale,-

în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM.

Cauza s-a aflat pe rolul:

- Primei instanțe de pe data de 20.04.2018 până la data de 18.01.2019;
- Instanței de apel de pe data de 12.03.2019 până la data de 10.09.2019;
- Instanței de recurs de pe data de 25.01.2020 până la data de 15.10.2020;
- Instanței de apel de pe data de 20.11.2020 până la data de 07.02.2024.

Procedura de citare a fost respectată.

Audiind opiniile participanților la proces, examinând materialele cauzei prin prisma argumentelor apelului, verificând legalitatea actului contestat, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău, -

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18 ianuarie 2019, Postu Tamara a fost recunoscută vinovată și condamnată în baza art.190 alin. (5) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 8 (opt) ani și 4 (patru) luni, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții sau de a exercita activități legate de gestionarea și păstrarea bunurilor materiale și a mijloacelor financiare, pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei închisorii în penitenciar de tip închis pentru femei. A fost respinsă solicitarea procurorului privind încasarea cheltuielilor de judecată în sumă de 1 820 lei.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță, în fapt, a constatat că:

*Postu Tamara a săvârșit escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase, în privința naturii și calităților substanțiale ale obiectului, determinată de comportamentul viclean, care a produs daune considerabile, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari, în următoarele circumstanțe: Astfel ea, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la 31.05.2016, pe timp de zi, aflându-se în mun. Chișinău, în biroul notarului Gladîș Oleg, amplasat pe *****, inducând-l în eroare pe cet. Odobescu Victor, prin 2 prezentarea ca adevărat a unei fapte mincinoase în privința naturii și calității substanțiale a obiectului, determinată de comportamentul său viclean, creându-i o pretinsă și falsă realitate precum că are posibilitatea de a organiza prelungirea contractului de locațiune și diviza terenul care se afla în posesia SRL „Stegros Imobil” în temeiul contractului de locațiune nr. 26a din 18.09.2009, cu suprafața de 0.45 ha, amplasat în zona drumului M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, în apropierea com. Stăuceni, mun. Chișinău și a-l înregistra la organele cadastrale, ceea ce de fapt nu era în stare să realizeze, după ce l-a determinat pe Odobescu Victor să-i transmită suma de 16 000 euro, echivalent a 356 603 lei, bani pe care ia însușit, iar pretinsele obligațiuni asumate nu le-a îndeplinit, prin care fapt i-a cauzat părții vătămate daune în proporții deosebit de mari.*

Astfel, prima instanța a reținut în drept că, prin acțiunile sale intenționate, Postu Tamara a săvârșit infracțiunea prevăzută de art.190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin inducerea în eroare a unei sau a mai multor persoane prin prezentarea ca adevărată a unei fapte mincinoase sau ca mincinoasă a unei fapte adevărate, în privința naturii, calităților substanțiale ale obiectului, părților (în cazul în care identitatea acestora este motivul determinant al încheierii actului juridic) actului juridic nul sau anulabil, ori dacă încheierea acestuia este determinată de comportamentul dolosiv sau viclean care a produs daune considerabile, săvârșite cu cauzarea de daune în proporții deosebit de mari”.

3. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Râșcani, Recean Roman a declarat apel, solicitând casarea parțială a sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18.01.2019 cu pronunțarea unei noi hotărâri, în partea încasarea cheltuielilor judiciare în sumă de 1 820 lei.

În motivarea cerințelor sale a invocat că, neîncasarea din contul inculpatei a cheltuielilor judiciare ar atrage după sine neasigurarea scopului pedepsei penale și anume reeducarea inculpatei, restabilirea ordinii de drept, ba din contra într-un mod tacit va favoriza condamnată să comită fapte analogice pe viitor, conștientizând că ca rezultat al comiterii lor, nu suportă cheltuieli și nu este obligată în conformitate cu normele legale de a le achita, cauzând astfel cheltuieli statului.

Totodată, nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de fond, avocatul Istrati Adrian, ce acționează în numele inculpatei Postu Tamara a declarat apel, solicitând casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18.01.2019 cu declararea nulității acțiunilor de urmărire penală efectuate după 11.08.2018 și emiterea unei decizii de achitare.

În motivarea cerințelor sale, apărătorul a invocat că, partea acuzării atât în cadrul urmăririi penale cât și în cadrul cercetării judecătorești nu a demonstrat faptul comiterii escrocheriei de către inculpata Postu Tamara, toată acuzarea s-a bazat doar pe niște presupuneri. Concluzia instanței de fond contravine probelor din dosar precum și raportului de expertiză judiciară nr. 34/12/1 -R-525 din 14.02.2018.

Apărarea a considerat că, instanța de fond eronat a apreciat legală învinuirea adusă inculpatei Postu Tamara, or aceasta este ilegală și pasibilă declarării nule în temeiul art.251 Cod de procedură penală din următoarele motive:

- nu se încadrează în cele prevăzute de norma penală, în speță persistând niște relații civile fapt confirmat prin ordonanța Judecătoriei Orhei din 12.09.2016 în cauza civilă nr. ***** conform căreia s-a încasat de la debitorul Postu Tamara în beneficiul creditorului Odobescu Victor datoria în baza contractului de împrumut din 31.05.2016 în mărime de 16 000 (șaisprezece mii) Euro, mai mult ca atât hotărârea respectivă se află la executare în procedura executorului judecătoresc Isac Nina fapt confirmat prin actele anexate la materialele cauzei penale, astfel probele din dosar confirmă neexecutarea hotărârii, dar nu comiterea faptei de escrocherie.

De asemenea, a mai indicat că acțiunile inculpatei Postu Tamara nu pot fi calificate în baza prevederilor art.190 alin. (5) Cod penal, deoarece potrivit prevederilor punctului 15) al Hotărârii Plenului CSJ nr. 23 din 28.06.2004 cu privire la practica judiciară în procesele penale despre sustragerea bunurilor, modificată la data de 22.12.2014 prin Hotărârea Plenului CSJ nr. 12. În speță,

faptul că inculpata nu urmărea scopul însușirii mijloacelor bănești care aparțin părții vătămate Odobescu Victor se confirmă prin încheierea contractului de împrumut autentificat notarial. Mai mult ca atât, în cazul dorinței de a însuși mijloacele bănești, inculpata Postu Tamara, transcria proprietățile sale pe persoane terțe ca partea vătămată să nu aibă careva posibilități de a sechestra bunurile respective. Totodată, prin recipisa anexată la materialele cauzei se confirmă restituirea mijloacelor bănești în sumă de 16 000 euro, martorului Vinari Elena, care a gajat bunurile sale părții vătămate Odobescu Victor, faptul respectiv a fost confirmat în instanța de judecată prin declarațiile martorului Vinari Elena, Vinari Victor și declarațiile părții vătămate Odobescu Victor. Faptul respectiv se confirmă prin raportul de expertiza judiciară nr.34/12/1-R-525 din 14.02.2018, conform concluziei expertului inscripția din recipisă cu conținutul „Eu Lena am primit 16 000 Euro de la Tamara 31.05.2016” a fost executată de însăși Vinari Elena.

De asemenea, apărarea a considerat că inculpata corect a restituit suma de 16 000 Euro martorului Vinari Elena deoarece aceasta la moment era administratorul SRL „Stegros Imobil” terenul căreia urma a fi divizat, iar banii respectivi au fost achitați anume pentru efectuarea plăților de divizare a terenului respectiv. Declarațiile martorului Vinari Elena precum că „de către inculpata Postu Tamara i-a fost restituită datoria de una mie euro, pe care aceasta o avea față de Vinari” consideră a fi apreciată de instanța de judecată critic, or potrivit înscrisurilor anexate de partea apărării și anume a hotărârii Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 24.02.2010 pe cauza civilă nr. ***** martorul Vinari avea datorii în sumă de 1 428 lei față de SA „Apă Canal” pentru livrarea agentului termic.

Mai mult ca atât, apărarea a prezentat în instanță extrasul din lista dosarelor care se examinează de către Judecătoria mun. Chișinău, conform căreia martorul Vinari Elena de mai mulți ani, are mai multe litigii cu diferite instituții bancare legate de încasarea datoriei. Astfel, în situația când martorul Vinari Elena avea mai multe datorii, inclusiv la serviciile comunale, cum aceasta a avut posibilitatea de a împrumuta unei persoane necunoscute la acel moment suma de 1000 euro, pentru care nici nu a solicitat eliberarea unei recipise. În speță, cet. Postu Tamara nu s-a folosit de careva acte false, pentru a cauza prejudiciu companiei. În atare situație, apărarea a considerat că acțiunile inculpatei Postu Tamara se încadrează în prevederile normelor dreptului civil la capitolul neonorarea obligațiilor asumate și nu cade sub incidența normei penale.

Apărarea a considerat că, instanța de fond a ignorat faptul că inculpata Postu Tamara la data de 11.01.2018 a fost pusă sub învinuire contrar prevederilor art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod procedură penală, iar aceste acțiuni din partea organului de urmărire penală și instanței de fond contravin prevederilor art. 11 alin. 5) Cod procedură penală. Astfel, apărarea a opinat că organul de urmărire penală urma să o recunoască pe inculpata Postu Tamara în calitate de bănuit cel târziu la data de

20.05.2017 și nu la data de 05.12.2017. În speță, cauza penală nr.2017020811 a fost pornită concret în privința cet. Postu Tamara conform semnelor constitutive ale componenței de infracțiuni prevăzute de art.190 alin. (5) Cod penal. Prin urmare, organul de urmărire penală a omis termenul de 3 luni, de punere sub învinuire a bănuitei Postu Tamara, aceasta aflându-se în calitate de bănuită o perioadă mai mare decât termenul limită stabilit de art.63 alin.(2), (5) Cod de procedură penală - încălcare esențială a legii procesuale penale, care afectează drepturile și interesele legitime ale persoanei. Acest drept al bănuitului reiese și din stipularea art.30 Cod procedură penală, iar raportând la această stare de drept prevederea art.230 Cod de procedură penală - nerespectarea termenului impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat - se rezumă că ordonanța de punere sub învinuire a bănuitei Postu Tamara din 11.01.2018 este nulă.

La fel, apărarea a considerat că, prin respingerea de către instanța de fond a cererii apărării privind dispunerea unei expertize grafologice de către instanța de fond sau încălcat prevederile art.24 Cod de procedură penală și art.6 CEDO (dreptul la un proces echitabil) potrivit căror procesul penal este un proces contradictoriu, la fel art.24 alin.(3) Cod de procedură penală, prevede expres că părțile participante la judecarea cauzei au drepturi egale, fiind investite de legea procesuală penală cu posibilități egale pentru susținerea pozițiilor lor.

De asemenea, apărarea a menționat că instanța de fond a aplicat o interpretare extinsă a raportului de expertiză judiciară nr.34/12/1-R-525 din 14.02.2018 și anume a sintagmei „probabil modificarea sumei inițiale 1 000 în suma 16 000 prin adăugare de traseu obținând cifra 6 și una cifră 0” în situația când în concluzia experților este o neclaritate cine a efectuat modificările respective.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 septembrie 2019, apelurile declarate au fost respinse ca nefondate, cu menținerea sentinței.

5. Nefiind de acord cu soluția adoptată de către instanța de apel, avocatul Istrati Adrian, ce acționează în numele inculpatei Postu Tamara, în temeiul art.427 alin.(1) pct.6), 8), 9), 10), 12), Cod de procedură penală, a înaintat recurs, solicitând casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.09.2019 cu pronunțarea unei hotărâri de achitare.

Totodată, avocatul Istrati Adrian, ce acționează în numele inculpatei Postu Tamara, a depus recurs suplimentar prin care a invocat că la moment, pretinsa parte vătămată Odobescu Victor și inculpata Postu Tamara sunt în proces de încheiere a unei tranzacții de împăcare, cu achitarea imediată a sumei încasate prin ordonanța Judecătoriei Orhei din 12.09.2016 în cauza civilă nr.2p/0-229/16, care urmează a fi efectuată în cadrul procedurii de executare, iar actele confirmative urmează a fi prezentate.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 15.09.2020, a fost admis recursul avocatului Istrati Adrian, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara, a fost casată decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10.09.2019, cauza fiind remisă la rejudecare.

7. Procurorul Țurcanu Svetlana, în ședința instanței de apel, a solicitat admiterea cererii de apel declarate de către procuror, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin să fie încasate din contul inculpatei Postu Tamara cheltuielile de judecată în mărime de 1820 lei.

Cu referire la apelul declarat de către avocatul Istrati Andrian în interesele inculpatei Postu Tamara, a solicitat să fie respins ca nefondat.

În ședința Curții de Apel Chișinău, **avocatul Petcu Dragomir, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara**, a solicitat respingerea apelurilor declarate de către acuzatorul de stat și de către partea vătămată ca fiind nefondate, cu menținerea fără modificări a sentinței contestate.

În ședința Curții de Apel Chișinău, **avocatul Cobzac Gheorghe**, care acționează în interesele părții vătămate Odobescu Victor, a solicitat admiterea apelului declarat de către acuzatorul de stat, casarea parțială a sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie încasate din contul inculpatei cheltuielile de judecată. De asemenea, a solicitat respingerea ca fiind nefondat a apelului declarat de către apărător în interesele inculpatei.

În ședința Curții de Apel Chișinău, **inculpata Postu Tamara** a solicitat admiterea apelului declarat de către apărător în interesele sale, casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri prin care ultima să fie achitată. De asemenea, a solicitat respingerea ca fiind nefondat a apelului declarat de către acuzatorul de stat.

Partea vătămată Odobescu Victor în ședința instanței de apel nu s-a prezentat, în privința acestuia fiind întreprinse măsurile necesare privind citarea legală, astfel că instanța de apel, în temeiul art. 412 alin. (5) Cod de procedură penală a dispus examinarea cauzei în lipsa acestuia.

8. Audiind participanții la proces, cercetând probele administrate de instanța de fond și apreciindu-le din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, iar în ansamblu din punct de vedere al coroborării lor, verificând legalitatea și temeinicia hotărârii atacate a primei instanțe în raport cu motivele indicate în apelul declarat, călăuzindu-se de intima convingere, Colegiul Penal al Curții de Apel Chișinău ajunge la concluzia de a respinge apelul procurorului în Procuratura mun, Chișinău, of. Râșcani, Recean Roman, de a admite apelul avocatului Istrati Andrian, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara, de a casa total din alte motive, în temeiul art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din

18.01.2019, cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță, din următoarele considerente.

9. În conformitate cu art. 400 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „sentințele pot fi atacate cu apel în vederea unei noi judecări în fapt și în drept a cauzei, cu excepția sentințelor pronunțate de către instanțele judecătorești privind infracțiunile pentru a căror săvârșire legea prevede exclusiv pedeapsă non-privativă de libertate”.

Iar potrivit alin.(3) al aceleiași dispoziții legale, „apelul declarat împotriva sentinței se consideră făcut și împotriva încheierilor, chiar dacă acestea au fost date după pronunțarea sentinței”.

Potrivit art. 414 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, „instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel”.

Conform art. 415 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM, „instanța de apel, judecând cauza în ordine de apel, admite apelul, casând sentința parțial sau total, inclusiv din oficiu, în baza art.409 alin.(2), și pronunță o nouă hotărâre, potrivit modului stabilit, pentru prima instanță”.

În contextul jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului și, în special, al hotărârii din 25 iulie 2000 în cauza *Tierce și alții împotriva San Marino*, s-a susținut că instanța de apel, precum și instanța de recurs –în cazul în care nu este prevăzută calea de atac a apelului, au obligația de a examina o cauză în fapt și în drept, și nu pot proceda la o apreciere globală asupra vinovăției sau a nevinovăției inculpatei, fără a-l asculta pe acesta și fără a evalua, în mod direct, elementele de probă prezentate de părți, în caz contrar procedura derulată în fața lor neîndeplinind exigențele unui proces (s-a încălcat dreptul la un proces echitabil, drept garantat de art.6 CEDO).

Potrivit recomandărilor Hotărârii Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 22 din 12 decembrie 2005, cu privire la practica judiciară despre judecarea cauzelor penale în ordine de apel, chestiunile de drept pe care le poate soluționa instanța de apel sunt; dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea este corect calificată, dacă pedeapsa a fost individualizată și aplicată just; dacă normele de drept procesual penal, administrativ, ori civil sunt aplicate corect.

Instanța de apel este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel. Nepronunțarea instanței asupra tuturor motivelor invocate echivalează cu nerezolvarea fondului cauzei în apel.

Soluția de respingere a apelului ca nefondat se adoptă însă numai după examinarea sub toate aspectele a hotărârii pronunțate de prima instanță dacă se ajunge la concluzia că, hotărârea este legală și întemeiată.

10. Colegiul Penal constată că, la examinarea acestei cauze penale, instanța de fond la data pronunțării sentinței, a admis erori de drept, stipulate în art. 385 alin. (1) Cod de procedură penală al RM, care indică că „la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează următoarele chestiuni în următoarea consecutivitate: pct. 1) dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul; pct. 2) dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat; pct. 3) dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea; pct. 4) dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni; pct. 5) dacă inculpatul trebuie să fie pedepsit pentru infracțiunea săvârșită; pct. 6) dacă există circumstanțe care atenuează sau agravează răspunderea inculpatului și care anume; pct. 7) ce măsură de pedeapsă urmează să fie stabilită inculpatului, luând în considerare și recomandările serviciului de resocializare, dacă o asemenea anchetă a fost efectuată; pct. 8) dacă măsura de pedeapsă stabilită inculpatului trebuie să fie executată de inculpat sau nu; pct. 9) tipul penitenciarului în care urmează să execute pedeapsa închisorii; pct. 10) dacă trebuie admisă acțiunea civilă, în folosul cui și în ce sumă; pct. 11) dacă trebuie reparată paguba materială atunci când nu a fost intentată acțiunea civilă; pct. 12) dacă urmează să fie ridicat sechestrul asupra bunurilor; pct. 13) ce trebuie să se facă cu corpurile delictelor; pct. 14) cine și în ce proporție trebuie obligat să plătească cheltuielile judiciare; pct. 15) dacă urmează să fie revocată, înlocuită sau aplicată o măsură preventivă în privința inculpatului; pct. 16) dacă în privința inculpatului recunoscut vinovat de comiterea infracțiunii urmează să fie aplicat tratament medical forțat de alcoolism sau narcomanie”.

În ordinea de idei expusă supra, Colegiul penal consideră că instanța de fond just a constatat comiterea de către inculpatul a infracțiunii ce i se incriminează acesteia, însă în mod eronat a încadrat faptele acesteia în baza normei prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, modificată prin Legea nr. 26.07.2018, având în vedere că fapta incriminată inculpatului a fost comisă la data de 31.05.2016.

În acest sens, instanța de apel urmează să rectifice sentința instanței de fond sub aspectul constatării stării de fapt și încadrării juridice a faptelor imputate inculpatului în baza normei prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal care era în vigoare la momentul comiterii faptei de către aceasta, dar totodată ținând cont și de modificările legii penale respective la capitolul sancțiunii penale și aplicarea legii penale mai favorabile.

11. Analizând materialele cauzei, în raport cu normele relevante la caz, și în urma rejudecării cauzei, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău constată următoarea stare de fapt:

*Postu Tamara, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la 31.05.2016, pe timp de zi, aflându-se în mun. Chișinău, în biroul notarului Gladîș Oleg, amplasat pe *****, inducând-l în eroare pe cet. Odobescu Victor, prin prezentarea ca adevărat a unei fapte mincinoase în privința naturii și calității*

substanțiale a obiectului, determinată de comportamentul său viclean, creându-i o pretinsă și falsă realitate precum că are posibilitatea de a organiza prelungirea contractului de locațiune și diviza terenul care se afla în posesia SRL "Stegros Imobil" în temeiul contractului de locațiune nr. 26a din 18.09.2009, cu suprafața de 0.45 ha, amplasat în zona drumului M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, în apropierea com. Stăuceni, mun. Chișinău și a-l înregistra la organele cadastrale, ceea ce de fapt nu era în stare să realizeze, după ce l-a determinat pe Odobescu Victor să-i transmită suma de 16000 euro, echivalent a 356 603 lei, bani pe care i-a însușit, iar pretinsele obligațiuni asumate nu le-a îndeplinit, prin care fapt i-a cauzat părții vătămate daune în proporții deosebit de mari.

Astfel, prin acțiunile sale intenționate, Postu Tamara a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 190 alin. (5) Cod penal, individualizată prin „escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, săvârșită în proporții deosebit de mari”.

12. Prin justificarea probelor cercetate, instanța de apel consideră dovedită cu certitudine vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii incriminate.

Inculpata Postu Tamara, fiind audiat în cadrul ședinței de judecată, verificate prin citire în instanța de apel, vina nu a recunoscut-o și a declarat că a făcut cunoștință cu doamna Vinari Elena, care s-a adresat la ea. Aceasta avea nevoie de vreo 300 hectare de teren arabil. A făcut cunoștință cu Vinari Elena aproximativ în luna aprilie anul 2016. Ea s-a adresat la dânsa și i-a spus că în timp cât a fost în deplasare la Moscova, soțul ei și cu domnul Odobescu au cumpărat terenul intravilan de la Soroca, adică nu l-au cumpărat, dar l-au însușit prin faptul că au schimbat administratorul companiei de la care l-au procurat și l-au luat în arendă. Odobescu a dat 150.000 euro pentru Vinari Elena și soțul ei, au devenit coproprietari la terenul acesta. Între timp familia Vinari a luat credit, au pus casa în gaj și i-au întors lui Odobescu suma de 75.000 euro. Doamna Elena se plângea că a luat credit și are probleme cu terenul. La care ea i-a spus ei că nu a făcut corect cum ar fi trebuit să facă. Între timp Vinari Elena i-a propus un onorariu pentru a perfecta actele pe teren, ea nu a știut că terenul acela are atâtea probleme. Vinari Elena i-a propus să meargă la domnul Odobescu să discute. Au ajuns la domnul Odobescu, el a spus că face contract de împrumut, pe când ea a solicitat să fie întocmit un contract de prestări servicii. Domnul Odobescu a spus că se grăbește și a insistat să întocmească un contract de împrumut, iar mai apoi și unul de prestări servicii, ea a căzut de acord. S-a întocmit un contract de împrumut, mai apoi ea s-a adresat la domnul Odobescu chiar și l-a sunat ca să întocmească un contract de prestări servicii. Dumnealui i-a spus că o să facă și a spus că va reveni cu un sunet. A trecut un timp și au venit la ea la poartă niște cunoscuți, ei au ispășit pedeapsa pentru omor, erau frații Levința, unul dintre ei Vitalie, el era cunoscut drept killer, l-a recunoscut, s-au salutat. El i-a spus că e de la domnul Odobescu și că îi

datorează lui niște bani și că trebuie să îi întoarcă. I-a răspuns că o sună pe doamna Vinari Elena, deoarece au luat banii împreună, ea a luat gaj, vorbește cu ea și apoi se prezintă împreună. După care a sunat-o pe Vinari Elena care a spus să-i întoarcă banii ei, deoarece ea a pus gaj, a luat credit.

Ea a venit la Chișinău, Vinari i-a spus să vină în parc pe *****, era luna iunie anul 2016, data nu și-o amintește. Ea i-a întors ei banii, a cerut să întocmească o recipisă, la început Elena nu era de acord, dar a scos agenda și i-a spus să scrie în agendă că a primit banii, Vinari Elena a scris repede, nu scria stiloul, a scos alt stilou, ea nici nu a văzut bine ce a scris, ea se grăbea, a închis agenda și a plecat că se grăbea. Elena i-a explicat că ea a vorbit cu dânsa, i-a spus să-i dea ei banii și că ea se va clarifica cu Odobescu. A trecut un timp după care a sunat-o domnul Odobescu, a rugat-o să vină la el la cabinet, ea s-a prezentat, el a întrebat ce-i cu banii ceea, la care ea i-a răspuns că i-a transmis doamnei Vinari Elena. La care el a spus că cu Vinari să se lămurească singură și i-a spus să mai scrie o recipisă. El a ieșit din cabinet și i-a spus că va veni un specialist și îi va dicta cum să scrie recipisa, la care ea a răspuns că doamna Vinari trebuie să întoarcă banii. A scris recipisa întocmai cum i-a dictat persoana invitată de Odobescu, persoana care i-a dictat nu s-a prezentat, nu îl cunoaște. Între timp a sunat-o pe doamna Elena Vinari, ea niciodată nu a fost prezentă când întocmea ea recipisele. A rugat-o pe Vinari Elena să meargă la Odobescu împreună pentru a clarifica situația creată, la care ea i-a spus că îi va întoarce banii. Și tot așa Vinari o suna și îi spunea că va avea o tranzacție degrabă și îi va da banii ca să-i întoarcă lui Odobescu. A trecut un timp nu a sunat nimeni, nici Odobescu nici Vinari Elena, după care a sunat Odobescu și a chemat-o la el în cabinet. A întrebat ce face cu banii, că Lena este plină de datorii, trebuie să se clarifice cu Vinari și să-i întoarcă banii ceia. Ea i-a răspuns lui Odobescu Victor că Vinari Elena i-a promis că îi va întoarce banii, precum ca are o tranzacție de efectuat și în curând va avea suma, la care domnul Odobescu i-a spus să mai scrie o recipisă. El a ieșit din cabinet, a intrat iarăși un domn care i-a dictat ce să scrie și a scris iarăși o recipisă. Ea iarăși a sunat-o pe Vinari Elena, ca să clarifice situația, i-a spus că a mai scris o recipisă. Vinari Elena i-a zis că a făcut bine că a scris recipisa și i-a promis că îi va da banii ca să-i întoarcă lui Odobescu. A trecut un timp, dacă nu greșește toamna târziu a fost chemată la Topaz la poliție de către un ofițer. La poliție a fost întrebată de ce nu întoarce banii luați cu împrumut de la cet. Odobescu, care este motivul, ce s-a întâmplat. Ea a povestit cum s-a întâmplat, le-a arătat recipisa, ofițerul i-a explicat că dacă în decurs de 24 h nu va merge să scrie o altă recipisă că o să întoarcă banii lui Odobescu, ei o vor închide. Ea a mers la Odobescu, la el în cabinet, el a întâlnit-o cu zâmbet și a întrebat-o dacă vede că el poate să o închidă, i-a solicitat să mai scrie o recipisă și i-a mai spus să nu umble cu hârtiile cu Ileana. Ea a început a plânge, Odobescu a ieșit din cabinet, a intrat un domn, a început a dicta și ea a mai scris o recipisă.

Între timp ea a mai sunat-o pe Vinari Elena, i-a spus că a fost sunată de executor în privința ordonanței de executare. Executorul i-a spus că până se va clarifica cu doamna Elena Vinari trebuie încetișor să înceapă a achita creanța. I s-a dat o fișă și ea a achitat, a doua lună, s-a dus după fișă la executor. Executorul i-a comunicat că Odobescu cere toată suma și că el nici nu a ridicat banii din cont. A trecut un an de zile și a fost chemată la IP Rîșcani, la domnul Țurcan, care a preîntâmpinat-o că îi va deschide dosar penal în privința recipiselor de la Odobescu. A dat declarații cum a fost. Roagă să i se facă dreptate, să fie anulate recipisele, o să o atace pe doamna Vinari în judecată în baza la recipise. La întrebarea avocatului, inculpata a indicat că recipisa privind restituirea banilor a fost întocmită de d-na Elena Vinari. D-na Elena Vinari și d-nul Odobescu nu i-au comunicat că este imposibilă divizarea terenului, deoarece era o hotărâre de judecată definitivă. Ea a cerut procură pentru ca să poată presta servicii, dar nu a primit nimic și nu a prestat servicii. Odobescu a înaintat în ordine civilă încasarea sumei de 16 mii euro, este emisă ordonanță și pus sechestru pe casă.

Hotărârea a fost transmisă spre executare. Procedura de executare se află la etapa că s-a pus sechestru pe casă, conturi, procedură de a întoarce banii, ea o să solicite să fie efectuată o expertiză ca d-na Elena să-i dea banii, așa cum s-a promis până a se începe cearta între ei. Ea nu a cunoscut-o pe d-na Vinari, ea singură s-a adresat la dânsa cu niște teren agricol, ea o cunoștea la divizare aproximativ cu o lună înainte. Ea nu a împrumutat de la Vinari careva mijloace bănești și nu era vorba ca să împrumute. Când discuta cu ea i-a comunicat că are datorii la bancă, a luat o sumă care i-a dat-o d-lui Odobescu, pentru terenul acela. Sunt sunete pe telefon când ea o ruga și spunea că o să-i întoarcă banii înapoi, cum o chema d-nul Odobescu și îi spunea să scrie recipisă, Elena a comunicat că o să-i dea banii. Ea spunea că o să-i întoarcă banii înapoi. Îi pare rău că nu și-a luat un avocat de la început ca să o atace în judecată. Ea a mai prestat servicii sub formă de contract, ea a prestat serviciul primăvara trecută în sumă de 18 mii de euro. S-a luat un teren de pe persoana juridică și transferat pe persoana fizică. A mai declarat că este angajată pe bază de contract la ***** ca agent imobiliar, angajată de 2 ani de zile. Urma să fie perfectată o procură pentru a presta servicii, și anume a diviza terenul, să scrie cerere la cadastru să ia învoire, să dea alt nr. cadastral, să fie divizat terenul de alt teren de un 1 h. Ca persoană fizică a mai divizat terenuri. Trebuia să se adreseze la Ministrul Transportului privind contractul dearendă, în baza acestui contract se vede dacă este valabil, dacă sunt plătite plățile. Scrie cerere la Cadastru să se permită divizarea terenului. Acestea sunt toate etapele și angajamentele sale. Ea nu a solicitat 16 mii euro, i-a primit în bază de împrumut și i-a întors înapoi, alte angajamente nu a avut că a întors banii înapoi, banii i-a luat prin contract de împrumut. Scopul împrumutului era de a presta servicii, ea acești bani nu i-a solicitat, ei singuri i-au dat, ea a spus că ia suma ca împrumut și ulterior să presteze

contract de prestare servicii, acel contract nu s-a încheiat, deoarece banii i-a dat înapoi. Banii i-a luat prin contract de împrumut și i-a luat ca împrumut. Dacă se încheia contractul de prestare servicii, această sumă se achita serviciile prestate. Ea a întors banii și nu s-au mai prestat servicii, deoarece acolo era hotărâre definitivă. De când a întors banii înapoi a trecut 1 an. Ea a fost forțată să scrie recipisă. Până a primi banii, actele nu le-a verificat, când se încheia contractul de servicii se prezintă și actele. Dacă se constată că actele nu-s în regulă, ea nu mai prestează serviciu și întoarce banii înapoi. După ce a întors banii, ea a fost impusă de 3 ori ca să scrie recipise și la poliție a fost impusă că dacă nu scrie recipisa o să fie închisă. De 3 ori a fost impusă să scrie, nu a depus plângere pe acțiunile respective, deoarece d-na Vinari îi spunea că îi dă banii înapoi. Recipisa s-a aflat una la Vinari Elena și una la ea, Elena a promis că o să o aducă. Exemplarul său de recipisă l-a prezentat la organul de urmărire penală și poliție. Rectificările la sumă în recipisă au apărut, când i-a dat banii i-a spus să scrie recipisă, acesta a scris recipisa dar a menționat că nu-i scrie stiloul, una a rămas la Elena și una la ea. Nu poate să spună cum au fost rectificate cifrele. I-a spus lui Odobescu că i-a întors banii lui Vinari în aceeași zi, l-a sunat, deoarece Vinari a spus că a lăsat gaj icoana de 100 mii euro, 70 mii lei. Ea l-a sunat pe Odobescu și i-a spus că banii i-a dat, Vinari a sunat prin surprindere i-a spus repede să-i aducă banii la Chișinău, că i-a lăsat gaj, icoana, terenul. Ea la Poliție a spus că i-a comunicat despre întoarcerea banilor, nu cunoaște de ce Odobescu nu recunoaște că l-a informat. După ce i-a întors banii lui Vinari l-a informat pe Odobescu. La întrebările apărătorului părții vătămate a declarat că, posibil la data de 31.05.2016 a fost la notar unde au încheiat contractul de împrumut și a primit banii. În aceeași zi nu i-a scris lui Odobescu recipisă că a primit suma de 16.000 euro. Suma de 16 mii euro a primit-o la notarul Gladîș de la d-nul Odobescu, în prezența d-nei Vinari Elena și Vinari Victor. Ea a înțeles că banii i-au fost dați d-nei Elena, deoarece ea a lăsat gajul. Contractul de împrumut a fost întocmit și apoi au fost transmiși banii. D-na Elena Vinari a pus gajul, aceasta a participat ca garant și a pus gaj bunurile ei. Față de inculpată a fost întocmit contractul de gaj, acolo a fost pusă casa și icoana. D-na Elena a venit cu propunerea de această sumă de bani, deoarece ea a pus gajul. La notarul Gladîș s-a încheiat prima contractul de gaj și pe urmă contractul de împrumut. Nu s-a deplasat la oficiul d-lui Odobescu pentru a efectua negocieri, nu își amintește așa ceva. Suma de 16 mii euro i-a transmis-o lui Vinari în luna iunie, peste aproximativ 2-3 săptămâni. Banii i-a dat lui Vinari deoarece s-a efectuat contract de gaj, față de ea s-a transmis gajul, ea a lăsat măsuri de siguranță de acea banii i-a data ei. Ea nu și-a luat angajament, banii i-au luat cu împrumut, i-a transmis banii d-nei Vinari, obligația a avut-o față de Odobescu, față de Vinari nu a avut careva obligații, banii i-a întors dar nu corect, pentru aceasta o să se adresez și o să caute dreptate. Seara a venit o persoană din partea lui Vinari și Odobescu și a spus că dimineața să

întoarce banii, ei nu i-au dat voie să vorbească cu d-nul Odobescu, ea a sunat-o pe d-na Vinari și i-a comunicat că dimineța trebuie să întoarce banii. Necitând la insistența mai multor persoane de a întoarce datoria lui Odobescu, d-na Elena a insistat să i se dea banii ei. Peste 2 săptămâni a transmis banii lui Vinari. După aceste 2 săptămâni a fost chemată la Odobescu de 3 ori și Poliție și a scris recipisă că o să-i întoarce banii. D-nul Odobescu ieșea și intra un jurist care îi dicta ce să scrie, în recipisă solicita timp ca să-i întoarce banii ca să vorbească cu d-na Elena. Nu s-a angajat la Odobescu ca să divizeze terenul până la sfârșit, ce dicta juristul aceea scria. Odobescu când solicita să vină, el nu spunea pentru ce o cheamă. La întrebarea instanței, inculpata a menționat că ea a scris o recipisă și d-na Vinari o recipisă, ea nu ține minte de ce a indicat altă dată, când a luat recipisa și a transmis-o la poliție a văzut că este data de 31.05., aceasta a motivat că a împrumutat bani de la ea. Ea a menționat în ședință că o să prezinte contractul de împrumut. Fiind audiată suplimentar după modificarea învinuirii, ultima a declarat că în legătură cu modificarea învinuirii realizate la data 30.10.2018 vrea să adauge că trebuia să meargă cu Odobescu să întocmească un contract de intermediere și o procură pe numele său prin intermediul căreia să-i reprezinte interesele lui Odobescu la Ministerul Transporturilor. Din suma de bani oferită ei urma să facă plățile necesare pentru întocmirea actelor solicitate, iar restul banilor mergeau în contul contractului de intermediere. Susține pe deplin Încheierea executorului judecătoresc, este dispusă să achite, urmează să o atace pe doamna Vinari Elena în judecată. Scrisoarea i-a expediat-o doamnei Vinari Elena, are toate documentele, a primit răspuns astăzi și urmează să se adreseze cu o cerere de chemare în judecată. Ea le-a propus lui Odobescu și lui Vinari Elena ca ei personal să realizeze plățile corespunzătoare privind perfectarea actelor în privința terenului, însă ei au spus că ei de asta și o angajează pe dânsa ca să se ocupe ea de întrebarea dată, urma să întocmească un contract și o procură. A fost perfectat un contract de împrumut nu unul de intermediere la insistența lui doamna Vinari Elena. Este de acord ca să-i restituie banii lui Odobescu, dar o să o acționeze în judecată pe Vinari Elena să o oblige să-i restituie banii și îi întoarce și ea.

În ședința Curții de Apel Chișinău, inculpata Postu Tamara a declarat că învinuirea adusă îi este clară, vina nu o recunoaște. Declarațiile făcute la faza urmăririi penale și în instanța de fond le susține și în cadrul instanței de apel. Susține apelul declarat de către avocat în interesele sale. Solicită să fie achitată, deoarece banii au fost întorși d-nei Vinari Elena. A întors suma de 16 mii euro, personal a întors acești bani. Solicită să fie respins apelul declarat de către procuror.

Ea a luat banii de la persoana juridică la care erau fondatori Vinari și Odobescu. Procesul civil intentat de către partea vătămată se află la moment la

executorul judecătoresc. Vinari Elena este parte fondator la persoana juridică la care este fondator și Odobescu Victor.

13. Examinând probatorul administrat, instanța de apel, consideră dovedită în afara dubiilor rezonabile vina inculpatei Postu Tamara Valentin și pe deplin prin următoarea sistemă de probe pertinente, concludente, utile și veridice, care coroborează între ele, cum ar fi:

- ***Declarațiile părții vătămate Odobescu Victor***, care fiind audiată în ședința de judecată a instanței de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a comunicat că, nu o cunoștea pe inculpată, prima dată a făcut cunoștință când Lena Vinari a adus-o la el în birou, aproximativ o cunoaște de 2 ani. Cu doamna Vinari Lena, cu Vinari Victor sunt fondatori la întreprinderea „Stegros Imobil”, s-au hotărât ca partea lor care o iau în arendă de la Ministerul Transporturilor să o divizeze. Terenul care aparține Ministerului Transportului și se afla în locațiune la „Stegros Imobil” este amplasat în comuna Stăuceni. El nu avea timp să se ocupe, de problema dată se ocupa Lena Vinari. La un moment a venit Lena și i-a spus că nici ea nici Victor nu se pot ocupa de problema data, dar este o persoană care se poate ocupa dar trebuie plătită. I-au spus că când va fi la serviciu să vină să vorbească despre divizarea terenului comun. A apărut Lena Vinari și Tamara Postu la dânsul în birou și Tamara a propus ca pentru a aduce toate actele la normal trebuie de achitat 16 000 euro. El a întrebat-o pe doamna Vinari dacă are jumătate din sumă, a spus că nu are dar la divizarea din vânzarea bunului ea îi întoarce banii. A refuzat-o de vreo trei ori, însă doamna Postu a început să-i explice ce rude are în Ministerul Justiției adică că nu va fi nici o problemă de hotărât întrebarea legitim. După a patra oară a căzut de acord dar a solicitat să fie autentificat tot notarial. La notarul Gladîș el i-a dat doamnei Postu Tamara 16 000 euro. După aceea au mers la dânsul la birou, a scris recipisă pentru ce a primit banii a luat recipisă că în 3 săptămâni îi aduce documentele gata. Au trecut 3 săptămâni a mai scris o recipisă să îi mai dea o lună de zile. După o lună a mai scris o recipisă că îi mai trebuie 3 săptămâni. Și văzând că ea nu poate hotărâ întrebarea, a mers la Judecătoria Orhei. După asta s-a adresat la procuratură, la CNA și a ajuns la aceea că sunt în judecată. Lui Vinari Lena i-a spus cu ce se ocupă, adică cu bussinessul imobiliar. Nu a făcut careva procuri ca doamna Postu să poată perfecta careva acte din numele său. Inculpata nu i-a prezentat nici un act în privința proprietății care urma să o privatizeze. Cu Vinari Victor, ei nu aveau suma de 8000 euro și au scris o recipisă că după vânzare o să primească banii. „Stegros Imobil” nu mai activează, nici în 2016 nu activa. Timp de 8 ani ei au plătit arenda Ministerului Transportului. La întrebarea apărătorului inculpatei a indicat că inițiativa ca Postul Tamara să se ocupe de divizarea lotului a fost a Lenei Vinari. Postu Tamara nu a fost angajată a întreprinderii Stegros Imobil, dar nu este sigur. Nu s-a perfectat un contract de prestări servicii cu Tamara Postu. Nu a perfectat un contract de prestări

servicii, dar unul de împrumut, el a înțeles că este de ajuns recipisa pentru a-și lua angajamentul. Până a se adresa la Postu Tamara ei s-au adresat la Ministerul Transportului și au primit răspuns negativ. Vinari Lena i-a lăsat în gaj o icoană și un bun imobil din orașul *****. La Judecătoria Orhei s-au adresat pentru a încasa datoria. Hotărârea este și se află la executare, dar nu este ce execută. Postu Tamara a vrut să transfere 300 lei și a refuzat să dea datele bancare. În aceeași zi s-a întocmit un contract de împrumut și o recipisă scrisă de mână. A refuzat de 3 ori să apeleze la Postu Tamara, dar Lena Vinari a început să-i demonstreze că Postu este o femeie serioasă. La întrebările de concretizare a instanței a menționat că s-a întocmit un contract de împrumut autentificat notarial și o recipisă prin care și-a luat angajamentul. Au fost mai multe recipise de eşalonare, sunt toate 3 recipise în dosar. Inculpata și-a luat angajamentul de a îndeplini toate actele de divizare. Inculpata a spus că are cunoștințe și poate realiza divizarea, nu s-au interesat în ce mod ea va realiza lucrul dat, dar știau precis că atât timp cât nu s-a construit nimic este posibilă divizarea. Au vorbit cu Postu Tamara să-i întoarcă banii, ea a răspuns că banii nu sunt, ei au fost transmiși pentru a hotărî întrebarea. Postu Tamara spune că i-a împrumutat lui Vinari 1000 euro. El presupune că ambele sunt în cărdășie, a luat 15 000 de euro și lui Vinari imediat i-a dat în aceeași zi 1000 euro precum că era datorare, a aflat toate asta de la organul de urmărire penală. A aflat de la Vinari că imediat cum au ieșit de la notar, Postu i-a dat lui Vinari 1000 euro contra unei recipise.

- *Declarațiile martorului Vinari Elena*, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a comunicat că, cu inculpata Postu Tamara au fost prietene foarte bune, acum nu mai sunt. S-au cunoscut cu doamna Tamara cu 2-3 ani în urmă. Ambele se ocupau de vânzarea bunurilor imobile. Aveau un teren la Km 11 traseul Chișinău-Soroca înregistrat pe firma „Stegros Imobil”. S-a adresat la o persoană cu perfectarea actelor, acea persoană a spus că contra sumei de 20.000 euro rezolvă întrebarea, iar la final a cerut un preț de 48.000 euro, dar nu dispunea de acea sumă și a cerut actele înapoi. Mergând pe str. Pușkin la vale s-a întâlnit cu doamna Postu Tamara, ea era cu ochii înlăcrimați, Postu a văzut-o și s-a oferit să-i acorde ajutor la perfectarea actelor. Au stat la vorbă, i-a explicat situația. Doamna Tamara a spus că are nevoie de câteva zile ca să se intereseze de persoane ce acte și ce sumă trebuie la perfectarea actelor „Stegros Imobil”. Peste vreo 5 zile s-au întâlnit cu doamna Tamara Postu, care i-a zis că contra sumei de 20000 euro o va ajuta să perfecteze actele, la fel într-o perioadă foarte scurtă de timp. Nu putea să ia decizia singură, deoarece era cu domnul Odobescu coproprietari, l-a sunat pe domnul Victor Odobescu, l-a înștiințat că este o persoană care poate să îi ajute cu perfectarea actelor și i-a solicitat să le primească în audiență la Uzina Mecanică. Domnul Victor le-a primit la audiere, a prezentat-o pe doamna Tamara, totodată i-a comunicat lui Domnul Victor că vor

trebui achitate suma de 20000 euro. Domnul Victor a spus că se va mai gândi deoarece nu dispunea de această sumă în întregime, el a spus să-i achite un avans de 2000 euro și ca doamna Tamara să înceapă perfectarea actelor. Cu doamna Tamara s-au întâlnit, ultima la a 3-a întâlnire a cerut actele de pe „Stegros Imobil” și ștampila, la care ea i le-a transmis. S-au mai întâlnit cu domnul Odobescu, i-au comunicat că asta este o șansă bună de a perfecta actele legal și că trebuie să facă totul ca să fie bine. Domnul Victor a spus că găsește suma de bani, dar tot a mai menționat că trebuie ei să pună ceva în gaj. A fost pus în gaj o icoană de lux rămasă moștenire de la buneii săi și o casă pe malul Nistrului în Transnistria. Doamna Tamara a cerut să se achite la început 16000 euro, iar mai apoi și restul sumei de 4000 euro. La fel doamna Tamara a împrumutat de la ea suma de 1000 euro pentru necesitățile sale, dar a spus că atunci când domnul Odobescu îi transmite banii ea îi întoarce. Când domnul Victor a întrebat-o pe doamna Tamara prin ce modalitate va hotărî întrebarea, doamna Tamara a spus că are o verișoară a cărei fecior lucrează în Ministerul Justiției și care poate hotărî toate întrebările. S-au mai întâlnit cu domnul Victor, dumnealui a spus că nu are încredere în doamna Tamara, el a spus că crede că aceasta este o escroacă. La care ea a spus că are încredere în doamna Tamara și că cunoaște faptul că dumneai hotărăște întrebări în oraș. În fine s-au hotărât să meargă la pasul dat și să hotărască întrebarea cu terenul de la KM 11 care era în posesia „Stegros Imobil”. La sfârșitul lunii mai 2016 au mers la notarul Gladîș și au scris o recipisă a unui contract de împrumut.

Au ieșit de la notar, doamna Tamara i-a întors acei 1000 euro care i-a împrumutat, a pus-o să scrie și o recipisă, pentru a fi o confirmare pentru doamna Natalia, care este verișoara ei a cărei fecior lucrează la Ministerul Justiției. Greșeala sa a fost că a scris suma de 1000 euro doar cu cifre nu și cu litere, nu s-a gândit la momentul acesta. În recipisa dată doamna Tamara a mai adăugat un 6 și a spus că a întors toți banii mai apoi. Când a fost transmisă suma de 16000 euro, domnul Odobescu a întrebat în cât timp vor fi perfecta actele, la care doamna Tamara a răspuns că vor fi de ajuns 24 ore, adică o zi. A doua zi domnul Victor a telefonat și a întrebat unde sunt actele și unde este doamna Tamara Postu. Nu știa ce să răspundă, trebuia să o sune pe doamna Tamara pentru a-i da un răspuns concret. Doamna Tamara a răspuns că este foarte mult de lucru și este necesar de la o săptămână la 10 zile pentru a perfecta toate actele. L-a sunat pe domnul Odobescu și i-a spus că o să fie nevoie de 10 zile pentru perfectarea documentelor. Domnul Victor s-a aprins la telefon și a spus că le așteaptă pe ea și pe doamna Tamara la uzină în următoarea zi. Când a intrat la domnul Victor el a început a spune în adresa doamnei Tamara că ea este o escroacă că degeaba i-a transmis banii, că ea nu o să hotărască nimic. Doamna Tamara l-a liniștit pe domnul Odobescu i-a spus că ea o să hotărască întrebarea și că ce spune aceea și face. Domnul Victor i-a spus doamnei Tamara că dacă ea este sigură pe ceea ce spune să

mai scrie o recipisă pe suma de 16000 euro și doamna Postu Tamara a mai scris o recipisă că mai ia 16000 euro pentru perfectarea actelor. După ce a scris recipisa au mai trecut 10 zile și actele nu au fost perfectate. După 10 zile domnul Victor iarăși a telefonat-o, la rândul său, ea iarăși a sunat-o pe doamna Tamara și a întrebat-o la ce etapă sunt cu perfectarea actelor, la telefon nu au vorbit, s-au întâlnit și au vorbit. Ea spus că regretă și a mai spus că mai trebuie de achitat careva bani în total urma să achite suma de 45 000 euro că altfel nu se apucă nimeni să hotărască întrebarea. Când a spus noutatea lui domnul Odobescu, el a spus că asta este escrocherie și că doamna Tamara să le întoarcă banii care i-au dat. A mers iar cu doamna Tamara la domnul Odobescu unde Doamna Tamara a promis că într-o lună de zile va întoarce banii înapoi. Peste o lună de zile banii nu au fost întorși, domnul Victor iar le-a invitat la Uzina Mecanică pe ea și pe doamna Tamara să vorbească. Când au venit la uzină la domnul Odobescu, doamna Tamara era însoțită de un domn, dacă nu greșește a spus că pe domnul care o însoțește este din Orhei, are 7 frați și are autoritate în oraș, hotărâsc toți întrebări. A sunat la pază la domnul Victor, el a dat acordul să se urce la el în birou. Intrând în birou s-au salutat, domnul Victor i-a explicat domnului care o însoțea pe doamna Tamara situația. La care domnul care o însoțea pe doamna Tamara i-a spus doamnei Tamara să întoarcă banii și să nu-și facă de cap. Și-au luat la revedere, doamna Tamara a promis că va întoarce banii și au ieșit din birou. Pe drum i-a spus doamnei Tamara că are nevoie de ștampila firmei „Stegros Imobil”, ea i-a întors-o peste o lună ștampila, însă actele în original care i le-a predat nu i le-a întors nici până în ziua de azi. Documentele nu au fost perfectate, banii nu au fost întorși, domnul Victor o învinuiește pe dânsa că a găsit-o pe doamna Tamara. Este o persoană care are încredere în oameni, dar oamenii nu sunt așa ca dânsa. La întrebările avocatului părții vătămate, a indicat că inculpata nu i-a prezentat careva acte pe care le-a depus pentru perfectare la firma „Stegros Imobil” nu a parvenit careva scrisori despre perfectarea actelor de la organele competente. La notar domnul Odobescu a transmis doamnei Tamara banii săi personali în sumă de 16000 euro. Când a chemat-o anchetatorul, doamna Tamara a învinuit-o că i-a transmis suma de 16000 euro, i-a pus recipisa în față. Când mergeau la Odobescu doamna Tamara, niciodată nu a spus că i-a transmis ei suma de 16000 euro.

La întrebările avocatului inculpatei a menționat că aproximativ luna martie – aprilie anul 2016 a fost prima sa discuție cu doamna Tamara despre terenul de la Km 11. La firma „Stegros Imobil” deținea funcția de administrator. Pe numele lui Postu Tamara nu a întocmit nici un act oficial de a se reprezenta interesele la organele competente, doamna Tamara a spus că ea hotărăște întrebările fără ca să știe lumea. „Stegros Imobil” nu a perfectat nici un contract de prestare servicii cu doamna Tamara Postu. A întocmit un act de predare a documentelor doamnei Tamara, acum nu îl poate prezenta deoarece actul dat este la țară într-o carte, dar îl

poate prezenta. Actele predate doamnei Tamara nu au fost restituite de către ea, dar ștampila da. Ea de la Postu Tamara nu a primit suma de 16000 euro, ea a fost la anchetator și el i-a spus că expertiza este falsă. Gajul depus lui Odobescu nu i-a fost restituit, până nu va întoarce doamna Postu banii. Lui Odobescu Victor nu i-a restituit careva bani din contul datoriei de 16000 euro. Suma de 1000 euro care i-a împrumutat lui Postu Tamara erau banii săi personali, când i-a restituit nu i-a transmis lui Odobescu, deoarece erau banii săi și avea alte treburi de făcut cu ei. Ea i-a împrumutat lui Postu Tamara 1000 euro și nu a perfectat nici o recipisă că i-a transmis banii, deoarece avea încredere în ea. Ea nu a văzut ca Postu să modifice recipisa, dar recipisa era întocmită pentru suma de 1000 euro. De către Ministerul Transportului a fost informată despre faptul că bunul de la KM 11 nu poate fi divizat, la fel că contractul de locațiune expiră și nu va putea fi prelungit. Doamna Tamara a primit de la Odobescu Victor doar 16000 euro, dar doamna Tamara a mai scris o recipisă tot pentru suma dată, obligându-se că în 10 zile va perfecta actele, recipisele erau perfectate pentru suma de 32000 euro când de facto doamna Tamara a primit doar 16000 euro. La întrebarea avocatului părții vătămate a mai indicat că în prima recipisă întocmită la notar s-a specificat că suma este transmisă ca împrumut, iar în a 2-a recipisă doamna Tamara s-a obligat să perfecteze actele „Stegros Imobil” în schimbul sumei de 16000 euro. În recipisa întocmită de mână nu cunoaște dacă se referă la alte 16000 euro, deoarece ea nu era de față, a văzut recipisa mai apoi. În a doua recipisă este specificat că doamna Postu se angajează să perfecteze actele în schimbul sumei de 16000 euro, eu nu era de față, dar intuiește faptul dat.

- **Declarațiile martorului Vinari Victor**, care fiind audiat în ședința de judecată a instanței de fond, *verificate prin citire în instanța de apel*, a comunicat că, Elena Vinari - soția sa a găsit-o pe doamna asta, inculpata Tamara. Au făcut cunoștință cu un an în urmă, doamna Tamara a spus că poate să ajute cu perfectarea documentele contra sumei de 20000 euro, a lotului de pământ de la km 11 suprafața 45 ari. Doamna Tamara s-a oferit să perfecteze actele timp de trei zile. Odobescu la notarul Gladîș i-a achitat doamnei Tamara suma de 16000 euro, iar el, contra unei recipise și-a asumat obligația să achite jumătate din suma aceasta. După aceasta Tamara a început să se ascundă, nu răspundea la telefon. Vinari Elena cu doamna Postu au mers la Ministerul Justiției unde doamna Tamara a spus că nepotul ei activează în calitate de vice-ministru. Vinari Elena i-a transmis actele în original doamnei Tamara, dar aceasta așa și nu le-a mai întors. La întrebarea procurorului a mai adăugat că între soția sa Vinari Elena erau ceva raporturi contractuale, soția sa i-a împrumutat doamnei Tamara suma de 1000 euro. Cunoaște că această sumă a fost restituită, dar nu cunoaște când. La întrebarea instanței a comunicat că nu își aduce aminte cu ce scop au fost împrumutați banii în sumă de 1000 euro. La întrebarea avocatului inculpatului a indicat că atunci

când soția sa i-a împrumutat suma de 1000 euro doamnei Tamara, probabil a fost întocmită o recipisă, nu mai ține minte. În cadrul „Stegros Imobil” avea calitate de co-fondator. Din partea întreprinderii „Stegros Imobil” nu a fost perfectată nici o procură pe numele lui Postu Tamara pentru ca aceasta să perfecteze careva acte.

La notarul Gladîș a perfectat o recipisă prin care s-au obligat să întoarcă suma 10000 euro lui Odobescu, nu au gajat careva bunuri drept garanție. Până în prezent această datorie față de Odobescu nu au stins-o.

- **Recipisa ridicată de la Postu Tamara** și anume – o filă din agendă „11 february”, în partea de sus a filei fiind înscrisul „*Eu Lena am primit 16000 euro de la d. Tamara, 31.05.2016 și semnătura.* (f.d. 142-143);

- **Copiile recipiselor din 02.06.2016, 08.12.2016, 21.02.2017**, potrivit conținutului cărora Postu Tamara recunoaște faptul că a primit de la partea vătămată Odobescu Victor mijloace bănești și se obligă să îndeplinească angajamentele asumate, iar în caz contrar să restituie banii primiți. (f.d. 91, 93, 94);

- **Copia contractului din 31.05.2016 și copia recipisei din 03.08.2016**, prin care învinuita Postu Tamara recunoaște faptul că a primit de la partea vătămată Odobescu Victor mijloacele bănești și se obligă să îndeplinească angajamentele asumate, iar în caz contrar să restituie banii primiți. (f.d. 153-154);

- **Raportul de expertiză judiciară nr. 34/12/1-R-525 din 14.02.2018**, prin care s-a constatat că, în conținutul înscrisurilor manuscrise din recipisa din 31.05.2016, cu conținutul „Eu Lena am primit 16000 euro de la d.Tamara 31.05.2016” au fost efectuate modificări prin: - dublarea traseelor elementelor semnelor grafice, probabil cu scopul mascării unor modificări esențiale; - probabil modificarea sumei inițiale ”1000” în suma ”1600” prin adăugire de traseu obținând cifra ”6” și cifra ”0”. (f.d. 190-193).

15. Colegiul Penal, audiind participanții la proces, examinând materialul probator prezentat de procuror prin prisma argumentelor apelului, consideră dovedit în afara dubiilor rezonabile faptul că, *Postu Tamara, urmărind scopul dobândirii ilicite a bunurilor altei persoane, la 31.05.2016, pe timp de zi, aflându-se în mun. Chișinău, în biroul notarului Gladîș Oleg, amplasat pe *****, inducând-l în eroare pe cet. Odobescu Victor, prin prezentarea ca adevărat a unei fapte mincinoase în privința naturii și calității substanțiale a obiectului, determinată de comportamentul său viclean, creându-i o pretinsă și falsă realitate precum că are posibilitatea de a organiza prelungirea contractului de locațiune și diviza terenul care se afla în posesia SRL ”Stegros Imobil” în temeiul contractului de locațiune nr. 26a din 18.09.2009, cu suprafața de 0.45 ha, amplasat în zona drumului M2 Chișinău-Soroca-frontiera cu Ucraina, km.11, în apropierea com. Stăuceni, mun. Chișinău și a-l înregistra la organele cadastrale, ceea ce de fapt nu era în stare să realizeze, după ce l-a determinat pe Odobescu Victor să-i transmită suma de 16000 euro, echivalent a 356 603 lei, bani pe care i-a însușit, iar*

pretinsele obligațiuni asumate nu le-a îndeplinit, prin care fapt i-a cauzat părții vătămăte daune în proporții deosebit de mari.

Colegiul Penal conchide că, întreaga sistemă de probe examinate mai sus și apreciată de către instanța de apel prin prisma prevederilor art. 101 Cod de procedură penală coroborează între ele și demonstrează incontestabil, faptul că, inculpata Postu Tamara a comis fapta prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal al RM.

16. Cu referire la componența infracțiunii prevăzute de art. 190 Cod penal al RM, Colegiul Penal notează că ***obiectul juridic special*** al infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM are un caracter complex: *obiectul juridic principal* îl formează relațiile sociale cu privire la posesia asupra bunurilor mobile; *obiectul juridic secundar* îl constituie relațiile sociale cu privire la libertatea manifestării de voință și minimul necesar de încredere.

Obiectul material al infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal al RM îl reprezintă bunurile care au o existență materială, sunt create prin munca omului, dispun de valoare materială și cost determinat, fiind bunuri mobile și străine pentru făptuitor.

Înșelăciunea întrunește în sine variante metode, procedee și tehnici de operare ale făptuitorului - denaturarea informațiilor despre sine sau prin ascunderea unor informații a căror anunțare era obligatorie. Prin modalitatea înșelăciunii făptuitorul induce victima în eroare, îi creează o falsă reprezentare a realității, indiferent de mijloacele utilizate, pentru a realiza transmiterea voită, sub incidența sa ori a altei persoane, a bunului sau dreptului asupra lui.

Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată ca escrocherie în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În continuare, instanța de apel reține că ***latura obiectivă*** a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM are următoarea structură: fapta prejudiciabilă alcătuită din două acțiuni (inacțiuni): a) acțiunea principală, care constă în dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane; b) acțiunea sau inacțiunea adiacentă, care constă, în mod alternativ, în înșelăciune sau abuz de încredere; 2) urmările prejudiciabile sub forma prejudiciului patrimonial efectiv a cărui mărime se situează între limitele de care depășesc 20 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei; 3) legătura de cauzalitate dintre fapta prejudiciabilă și urmările prejudiciabile.

Prin dobândire ilicită a bunurilor se înțelege un act opus celui licit, efectuat cu rea-credință, prin care făptuitorul obține transmiterea voită în proprietate, deținere, posesie a unui bun sau alte valori străine.

Înșelăciunea întrunește în sine variate metode, procedee de acțiuni a făptuitorului și denaturarea informației despre sine, despre apartenența de firmă, posibilitățile financiare; utilizarea unor documente fictive sau false; ascunderea unor informații, etc.

În continuare, instanța de apel reține că abuzul de încredere are la bază relațiile interpersonale stabilite între făptuitor și victimă, care la rândul lor au în suport relații de prietenie, de serviciu, de afaceri etc., care, cunoscând o anumită evoluție și având amprenta încrederii, sunt exploatare cu rea-voință de potențialul escroc la realizarea intenției sale.

Aptitudinea unui mijloc sau metode de a induce în eroare depinde și de personalitatea victimei, de gradul de instruire și educație, de mediul din care provine, de starea psihică în care se găsea în momentul săvârșirii faptei. Pentru existența infracțiunii de escrocherie este necesar ca victima să fi fost indusă în eroare și să fi ajuns la o reprezentare greșită a unei situații sau împrejurări, iar făptuitorul deși simulează careva relații contractuale, nici nu are intenția de a-și onora obligațiile.

Prin intermediul înșelăciunii sau al abuzului de încredere făptuitorul exercită o influențare psihică asupra conștiinței și voinței victimei care, ca și cum cedând bunurile sale făptuitorului, presupune în mod eronat că ultimul este îndrituit a le lua. În astfel de situații, nu se pune la îndoială că se lezează libertatea manifestării de voință, concretizată în facultatea persoanei de a adopta, în mod nestingherit, decizii privind dispunerea de bunurile care se află în posesia sa.

Deși, în aparență, victima își transmite bunurile benevol către făptuitor, aceasta nu este decât o „prezentare scenică” făcută cu scopul de a demonstra celor din jur (deseori, inclusiv „martorilor oculari” care fac parte din același grup infracțional) caracterul „legitim” al tranzacției efectuate.

17. Colegiul penal menționează că potrivit materialelor cauzei, la data de 31.05.2016, de către Postu Tamara a fost întocmită o recipisă prin care dînsa confirmă faptul că ei i-a fost restituită suma de 1000 de euro de către Vinari Elena.

Totodată, potrivit raportului de expertiză judiciară grafoscopică din 14.02.2018, s-a constatat faptul că recipisa dată a fost manipulată de către Postu Tamara, prin modificarea unui zerou, astfel încât acesta să reprezinte cifra „6”, totodată fiind adăugat încă un zerou, astfel încât să fie reprezentată suma de 16 mii euro, care se pretindea că i-a fost restituită.

Infracțiunea specificată la art. 190 Cod penal al RM este o infracțiune materială. Ea se consideră consumată din momentul în care făptuitorul obține

posibilitatea reală de a se folosi sau a dispune de bunurile altuia la propria sa dorință.

De continuare, instanța de apel mai relevă și faptul că *latura subiectivă* a infracțiunii prevăzute la art. 190 Cod penal al RM se caracterizează, în primul rând, prin vinovăție sub formă de intenție directă. De asemenea, la calificarea faptei este obligatorie stabilirea scopului special - a scopului de cupiditate.

Primirea bunurilor cu condiția îndeplinirii unui angajament poate fi calificată conform art. 190 Cod penal al RM doar în cazul în care făptuitorul, încă la momentul intrării în stăpânire asupra acestor bunuri, urmărea scopul de a le sustrage și nu avea intenția să-și onoreze angajamentul asumat.

În cazul infracțiunii specificate la art. 190 Cod penal al RM, prezența scopului de sustragere o demonstrează următoarele circumstanțe: 1. situația financiară extrem de neprielnică a persoanei care-și asumă angajamentul la momentul încheierii tranzacției; 2. lipsa de fundamentare economică și caracterul irealizabil al angajamentului asumat; 3. lipsa unei activități aducătoare de beneficii, îndreptate spre încasarea mijloacelor bănești necesare onorării angajamentului; 4. achitarea veniturilor către primii deponenți din contul banilor depuși de deponenții ulteriori; 5. prezentarea, la încheierea tranzacției, din numele unei persoane juridice inexistente sau înregistrate pe numele unei persoane, de care se folosește o altă persoană pentru a-și atinge interesele etc.

18. Astfel, raportând elementele laturii subiective a infracțiunii de escrocherie la circumstanțele constatate în speță, Colegiul stabilește că inculpata Postu Tamara Grigore a avut intenția directă de a sustrage, acționând cu cupiditate, or inculpata, deși și-a asumat angajamentul de a facilita perfectarea actelor privind lotul de teren amplasat la Km 11 al traseului Chișinău-Soroca, aceasta doar a luat suma de bani de la Odobescu Victor, fără ca să întreprindă careva acțiuni în sensul perfectării actelor.

În sensul dat, Colegiul penal face trimitere la declarațiile părții vătămate Odobescu Victor, care a menționat faptul că „...*inculpata și-a luat angajamentul de a înfăptui toate actele de divizare. Inculpata a spus că are cunoștințe și poate realiza divizarea, nu s-au interesat în ce mod ea va realiza lucrul dat, dar știau precis că atât timp cât nu s-a construit nimic este posibilă divizarea. Au vorbit cu Postu Tamara să-i întoarcă banii, ea a răspuns că banii nu sunt, ei au fost transmiși pentru a hotărî întrebarea.*”

Din cele expuse de partea vătămată, instanța de apel constată faptul că inculpata știa cu certitudine că facilitarea divizării lotului de teren amplasat la Km 11 al traseului Chișinău-Soroca, com. Stăuceni între Ministerul Transporturilor și „Stegros Imobil” va fi imposibilă, aceasta neavând de fapt careva pârghii reale întru facilitarea soluționării problemei date, fapt prin ce se confirmă intenția de a înșela partea vătămată Odobescu Victor cu scopul însușirii sumei de 16 mii de

euro.

Totodată, Colegiul penal face trimitere la declarațiile martorului Vinari Elena, care a menționat faptul că „...când a fost transmisă suma de 16000 euro, domnul Odobescu a întrebat în cât timp vor fi perfecta actele, la care doamna Tamara a răspuns că vor fi de ajuns 24 ore, adică o zi. A doua zi domnul Victor a telefonat și a întrebat unde sunt actele și unde este doamna Tamara Postu. Nu știa ce să răspundă, trebuia să o sune pe doamna Tamara pentru a-i da un răspuns concret. Doamna Tamara a răspuns că este foarte mult de lucru și este necesar de la o săptămână la 10 zile pentru a perfecta toate actele. L-a sunat pe domnul Odobescu și i-a spus că o să fie nevoie de 10 zile pentru perfectarea documentelor”.

Totodată, același martor a declarat că Postu Tamara a solicitat de la compania „Stegros Imobil” pachetul de acte în original, precum și ștampila întreprinderii, și faptul că dacă ștampila a fost restituită, actele nu au fost restituite nici până la etapa actuală, fapt care, în opinia instanței de apel, vorbește despre intenția inițială de a înșela atât partea vătămată, cât și martorul, care era administrator în cadrul companiei, cu privire la adevăratele intenții ale acesteia.

Totodată, referitor la argumentul părții apărării precum că între părți ar exista relații civile, Colegiul penal menționează faptul că prin recipisele întocmite cu privire la suma de 16 mii euro, precum și prin acțiunea civilă privind încasarea datoriei (în privința acesteia fiind pronunțată ordonanța Judecătoriei Orhei din 12.09.2016 prin care s-a dispus încasarea din contul lui Postu Tamara în beneficiul lui Odobescu Victor suma de 16 mii euro), s-a încercat de fapt a se crea un paravan de legalitate a acțiunilor inculpatei, menit să mascheze intenția acesteia de a induce în eroare partea vătămată cu privire la adevărata situație de fapt. În acest sens, urmează a fi reiterate concluziile raportului de expertiză judiciară grafoscopică din data de 14.02.2018, care țin să confirme faptul că prin manipularea recipisei, inculpata Postu Tamara a urmărit scopul de a se eschiva de răspundere penală.

Astfel, argumentul apărării că între părți a avut loc un contract de împrumut și aceasta cade sub incidența reglementărilor relațiilor juridico-civile, nu sunt plauzibile, or pretinsul act juridic încheiat sub forma de împrumut, este de fapt un act juridic civil simulat, care de fapt ascundea alte intenții atât ale inculpatei cât și a părții vătămate Odobescu Victor, în special perfectarea documentelor cu privire la divizarea terenului amplasat la Km 11 al traseului Chișinău-Soroca, com. Stăuceni, aportul pentru realizarea cărora s-a angajat să-l îndeplinească inculpata pentru recompensa de 16 000 Euro.

Însă, realizarea celor pretinse de către partea vătămată V.Odobescu și promise de către inculpata Postu Tamara ca între Ministerul Transporturilor și „Stegros Imobil” să fie obținută divizarea terenului amplasat la Km 11 al traseului Chișinău-Soroca, com. Stăuceni între Ministerul Transporturilor și „Stegros

Imobil” s-a dovedit a fi imposibilă prin implicarea inculpatei, aceasta neavând de fapt careva pârghii reale și legale întru facilitarea soluționării problemei date, fapt prin ce se confirmă intenția de a înșela partea vătămată Odobescu Victor cu scopul însușirii sumei de 16 mii de euro, aceasta neavând de fapt careva pârghii reale întru facilitarea soluționării problemei date, fapt prin ce se confirmă intenția de a înșela partea vătămată Odobescu Victor cu scopul însușirii sumei de 16 mii de euro

19. Ce ține de argumentul părții apărării cu privire la nulitatea ordonanței de punere sub învinuire din 11.01.2018, pe motiv că ar fi fost emisă cu expirarea termenului de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuít, fapt ce ar atrage după sine necesitatea încetării procesului penal, Colegiul penal menționează următoarele aspecte.

Conform art. 63 alin. (1), bănuítul este persoana fizică față de care există anumite probe că a săvârșit o infracțiune până la punerea ei sub învinuire. Totodată, același alineat menționează faptul că persoana poate fi recunoscută în calitate de bănuít prin unul din următoarele acte procedurale, după caz:

1. procesul-verbal de reținere;
2. ordonanța sau încheierea de aplicare a unei măsuri preventive neprivative de libertate;

3. ordonanța de recunoaștere a persoanei în calitate de bănuít.

Din materialele cauzei, Colegiul penal constată că ordonanța de recunoaștere în calitate de bănuít a fost întocmită de către ofițerul superior de urmărire penală din cadrul SUP al IP Râșcani, inspector superior Țurcan Victor, la data de 05.12.2017, iar ordonanța de punere sub învinuire a fost întocmită la data de 11.01.2018.

Reieșind din circumstanțele menționate supra, Colegiul penal consideră ca fiind neîntemeiate alegațiile avocatului cu privire la ilegalitatea ordonanței de punere sub învinuire din 11.01.2018, având în vedere faptul că termenul prevăzut de art. 63 alin. (2) pct. 3) Cod de procedură penală, și anume 3 luni de la momentul recunoașterii în calitate de bănuít, a fost respectat.

Totodată, instanța de apel respinge argumentele apărării ce se referă la faptul că calitatea de bănuít inculpatul a obținut-o de la data pornirii urmăririi penale, care a fost pornită „în personam”, or careva repercusiuni însemnate privind drepturile inculpatului de la data pornirii urmăririi penale până la recunoașterea acestuia în calitate de bănuít, nu au existat, inculpata nu a fost reținută, nu i-a fost aplicată vreo măsură preventivă, n-a fost îngăduită într-un alt mod în vederea exercitării drepturilor sau intereselor sale.

20. Cu referire la stabilirea și individualizarea pedepsei inculpatei Postu Tamara, Colegiul Penal reține că în baza art. 61 Codului penal, (1) Pedepsa penală este o măsură de constrângere statală și un mijloc de corectare și reeducare a condamnatului ce se aplică de instanțele de judecată, în numele legii, persoanelor

care au săvârșit infracțiuni, cauzând anumite lipsuri și restricții drepturilor lor.

(2) Pedeapsa are drept scop restabilirea echității sociale, corectarea și resocializarea condamnatului, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni atât din partea condamnaților, cât și a altor persoane. Executarea pedepsei nu trebuie să cauzeze suferințe fizice și nici să înjosească demnitatea persoanei condamnate.

Potrivit art. 75 Cod penal, (1) Persoanei recunoscute vinovate de săvârșirea unei infracțiuni *i se aplică o pedeapsă echitabilă în limitele fixate în Partea specială a prezentului cod și în strictă conformitate cu dispozițiile Părții generale a prezentului cod.* La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța de judecată ține cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat, de circumstanțele cauzei care atenuează ori agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate asupra corectării și reeducării vinovatului, precum și de condițiile de viață ale familiei acestuia.

(2) În cazul alternativelor de pedeapsă prevăzute pentru infracțiunea săvârșită, pedeapsa cu închisoare are un caracter excepțional și se aplică atunci când gravitatea infracțiunii și personalitatea infractorului fac necesară aplicarea pedepsei cu închisoare, iar o altă pedeapsă este insuficientă și nu și-ar atinge scopul. O pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei. Caracterul excepțional la aplicarea pedepsei cu închisoare urmează a fi argumentat de către instanța de judecată.

Luând ca bază aceste prevederi și soluționând chestiunea cu privire la vinovăția inculpatei, de jure și de facto, instanța de judecată urmează să constate dacă s-au confirmat sau nu temeiurile prevăzute de legea penală pentru a supune pe inculpata răspunderii penale și decide asupra cuantumului pedepsei care urmează a i se stabili.

Pedeapsa aplicată inculpatei trebuie să fie echitabilă, legală și individualizată corect, capabilă să restabilească echitatea socială și să realizeze scopurile legii penale și pedepsei penale, prevăzute de art. 61 Cod penal, în strictă conformitate cu dispozițiile părții generale a Codului penal și în limitele fixate în partea specială a acestuia.

Colegiul penal consideră că principalele elemente de care judecătorul (sau completul de judecată), trebuie să țină seama de fiecare dată când soluționează cauza penală și când alege categoria de pedeapsă conform normelor generale prevăzute în art. 62-71 Cod penal, stabilind termenul și mărimea acesteia conform limitelor fixate în articolul respectiv al Părții speciale a Codului penal.

Limitele pedepsei, prevăzute în partea specială, sunt determinate de încadrarea juridică a faptei și reflectă gravitatea infracțiunii săvârșite. Gravitatea acesteia constă în modul și mijloacele de săvârșire a faptei și depinde de scopul

urmărit, de împrejurările în care fapta a fost comisă, de urmările produse sau care s-ar fi putut produce. Termenul pedepsei, în afară de gravitatea infracțiunii săvârșite, se stabilește având în vedere persoana celui vinovat, care include date privind gradul de dezvoltare psihică, situația materială, familială sau socială, prezența sau lipsa antecedentelor penale, comportamentul inculpatei până sau după săvârșirea infracțiunii.

21. Sancțiunea art. 190 alin. (5) Cod penal al RM, prevede în calitate de pedeapsă sub formă de închisoare de la 8 la 15 ani (norma în vigoare la momentul comiterii faptei).

Colegiul reține că prin Legea pentru modificarea unor acte normative nr. 247 din 29.07.2022 (în vigoare 26.08.2022) Monitorul Oficial al R. Moldova nr. 267-273 art. 566 din 26.08.2022, s-a stabilit că articolul 190 va avea următorul cuprins:

Articolul 190. Escrocheria.

(1) Escrocheria, adică dobândirea ilicită a bunurilor altei persoane prin înșelăciune sau abuz de încredere, se pedepsește cu amendă în mărime de la 200 la 500 unități convenționale sau cu muncă neremunerată în folosul comunității de la 120 la 240 de ore, sau cu închisoare de pînă la 3 ani.

2) Escrocheria săvârșită: a) cu folosirea de documente false, înscrisuri false; b) de două sau mai multe persoane; c) cu cauzarea de daune în proporții considerabile; d) cu folosirea situației de serviciu se pedepsește cu amendă în mărime de la 850 la 1350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 1 la 5 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 3 ani.

(3) Faptele prevăzute la alin.(1) sau (2), săvârșite în scopul dobândirii bunurilor de patrimoniu cultural național mobil din siturile arheologice sau din zonele cu potențial arheologic, se pedepsesc cu amendă în mărime de la 1850 la 2350 de unități convenționale sau cu închisoare de la 4 la 7 ani, în ambele cazuri cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

(4) Faptele prevăzute la alin.(1)–(3), săvârșite de un grup criminal organizat sau de o organizație criminală, se pedepsesc cu închisoare de la 4 la 8 ani cu (sau fără) amendă în mărime de la 1350 la 3350 de unități convenționale.

(5) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 40 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 7 la 10 ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de pînă la 5 ani.

(6) Acțiunile prevăzute la alin.(1)–(4), dacă valoarea bunurilor depășește 100 de salarii medii lunare pe economie prognozate, stabilite prin hotărârea de Guvern în vigoare la momentul săvârșirii faptei, se pedepsesc cu închisoare de la 8 la 15

ani cu privarea de dreptul de a ocupa anumite funcții sau de a exercita o anumită activitate pe un termen de până la 5 ani.

Subsecvent, conform Hotărârii Guvernului privind aprobarea cuantumului salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016 nr. 879 din 23.12.2015, a fost aprobat cuantumul salariului mediu lunar pe economie, prognozat pentru anul 2016, în mărime de 5050 lei, pentru utilizare în modul stabilit de legislație.

Prin urmare, la ziua săvârșirii faptei incriminate inculpatului Postu Tamara, suma de 16 mii euro, ce constituia la momentul comiterii faptei suma de 356603 lei, constituie 70,61 salarii medii pe economie, care conform noilor modificări din art. 190 Cod penal, se încadrează în limitele prevăzute de alin. (5) respectiv acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate în baza art. 190 alin. (5) Cod penal în redacția nouă a acestia, urmare a efectului retroactiv al legii penale noi, care ameliorează situația inculpatului.

22. Potrivit art. 10 din Codul penal, (1) Legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi, inclusiv asupra persoanelor care execută pedeapsa ori care au executat pedeapsa, dar au antecedente penale. (2) Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv.

23. Subsecvent, Colegiul indică că potrivit art. 113 din Codul penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componenței infracțiunii, prevăzute de norma penală.

Calificarea oficială a infracțiunii se efectuează la toate etapele procedurii penale de către persoanele care efectuează urmărirea penală și de către judecători.

Conform art. 325 Cod de procedură penală al Republicii Moldova, judecarea cauzei în primă instanță se efectuează numai în privința persoanei puse sub învinuire și numai în limitele învinuirii formulate în rechizitoriu. Modificarea învinuirii în instanța de judecată se admite dacă prin aceasta nu se agravează situația inculpatului și nu se lezează dreptul lui la apărare.

Modificarea învinuirii în sensul agravării situației inculpatului se admite numai în cazurile și în condițiile prevăzute de prezentul cod. Iar, potrivit art. 3 alin. (1) Cod de procedură penală al Republicii Moldova, în desfășurarea procesului penal se aplică legea care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească.

Circumstanțe ce atenuează răspunderea penală, conform art. 76 Cod penal, în privința lui Postu Tamara, instanța de apel nu a reținut.

Circumstanțe ce agravează răspunderea penală, conform art. 77 Cod penal, în privința lui Postu Tamara, instanța de apel nu a reținut.

24. Colegiul Penal, efectuând o analiză complexă a circumstanțelor cauzei și a personalității inculpaților, urmărind în acest sens comportamentul lui în viața socială, precum și cel din înainte și după săvârșirea infracțiunii incriminate, consideră că în coraport cu fapta comisă, urmările prejudiciabile ale faptei și personalitatea inculpatului, constată că corijarea și reeducarea acestuia este posibilă doar cu aplicarea unei pedepse sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni, cu ispășirea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și a exercita activități economice pe un termen de 5 (cinci) ani, ținând cont de faptul că prevederile legii penale modificate sunt mai favorabile inculpatei.

Instanța de apel consideră că anume această pedeapsă este echitabilă și suficientă pentru restabilirea echității sociale, adică a drepturilor și intereselor statului și întregii societăți, perturbate prin infracțiunea comisă de către inculpat, iar pedeapsă stabilită inculpatului este aptă de a îndeplini funcțiile și de a realiza scopul în contextul gradului de pericol social a faptelor comise de inculpat, cât și personalității inculpatului.

25. Cu referire la cheltuielile judiciare pentru efectuarea acțiunilor la faza de urmărire penală, în suma de 1820 lei, aici, Colegiul penal, ține cont de data când a fost comisă infracțiunea, anume 31.05.2016, când încă nu erau operate modificările în art. 143, 227, 229 Cod de procedură penală, care permit trecerea cheltuielilor pretinse de către procuror din contul inculpatei, totodată fiind notate și următoarele aspecte.

Obligația pozitivă a statului, în sensul art.6 par.2 a CEDO, prin intermediul organelor de urmărire penală și procuraturii de a demonstra în sensul art.24, 56 Cod de procedură penală, vinovăția persoanei, fiindu-le atribuită în sensul art.96-97 Cod de procedură penală sarcina probațiunii, persoana acuzată de un delict beneficiind de ”prezumția nevinovăției”, stipulată la art.8 Cod de procedură penală, fiind liberată de obligația de a-și demonstra nevinovăția.

Conform art. 227 Cod de procedură penală, prevede că, (1) Cheltuieli judiciare sunt cheltuielile suportate potrivit legii pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.(2) Cheltuielile judiciare cuprind sumele: 1) plătite sau care urmează a fi plătite martorilor, părții vătămate, reprezentanților lor, experților, specialiștilor, interpreților, traducătorilor și asistenților procedurali;

2) cheltuite pentru păstrarea, transportarea și cercetarea corpurilor delictive; 3) care urmează a fi plătite pentru acordarea asistenței juridice garantate de stat; 4) cheltuite pentru restituirea contravalorii obiectelor deteriorate sau nimicite în procesul de efectuare a expertizei judiciare sau de reconstituire a faptei; 5) cheltuite în legătură cu efectuarea acțiunilor procesuale în cauza penală.(3) Cheltuielile

judiciare se plătesc din sumele alocate de stat dacă legea nu prevede altă modalitate.

Potrivit art. 229 Cod de procedură penală (1) *Cheltuielile judiciare sunt suportate de condamnat sau sunt trecute în contul statului.*(2) *Instanța de judecată poate obliga condamnatul să recupereze cheltuielile judiciare*, cu excepția sumelor plătite interpreților, traducătorilor, precum și apărătorilor în cazul asigurării inculpatei cu avocat care acordă asistență juridică garantată de stat, atunci când aceasta o cer interesele justiției și condamnatul nu dispune de mijloacele necesare.

Achitarea cheltuielilor judiciare poate fi suportată și de condamnatul care a fost eliberat de pedeapsă sau căruia i-a fost aplicată pedeapsă, precum și de persoana în privința căreia urmărirea penală a fost încetată pe temeiuri de nereabilitare.

(3) Instanța poate elibera de plata cheltuielilor judiciare, total sau parțial, condamnatul sau persoana care trebuie să suporte cheltuielile judiciare în caz de insolvabilitate a acestora sau dacă plata cheltuielilor judiciare poate influența substanțial asupra situației materiale a persoanelor care se află la întreținerea lor.

În atare circumstanțe, cu referire la cheltuielile judiciare pentru efectuarea acțiunilor la faza de urmărire penală, în suma de 1820 lei, aici, Colegiul penal consideră necesar încasarea sumei date din contul statului, or, la materialele cauzei nu se atestă prezența vreunei probe care să demonstreze suportarea cheltuielilor date de către organul de urmărire penală. Astfel, solicitarea acuzatorului de stat expusă în cererea de apel urmează a fi respinsă ca neîntemeiată.

26. Reieșind din circumstanțele indicate, Colegiul Penal în conformitate cu art. 415 alin. (1) pct. 2) Cod de Procedură Penală consideră necesar a respinge apelul declarat de către procurorul în Procuratura mun. Chișinău, of. Râșcani, Recean Roman, de a admite apelul avocatului Istrati Andrian, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara, de a casa parțial, inclusiv din alte motive, potrivit prevederilor art. 409 alin. (2) Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Buiucani din 18.01.2019 cu pronunțarea unei noi hotărâri potrivit modului stabilit pentru prima instanță.

27. Verificând probele prezentate prin prisma argumentelor apelului, instanța de apel, în conformitate cu art. 415 alin.(1) pct. 2) Cod de procedură penală al RM, Colegiul penal al Curții de Apel Chișinău,-

D E C I D E :

Respinge apelul procurorului în Procuratura mun. Chișinău, of. Râșcani, Recean Roman ca fiind nefondat.

Admite apelul avocatului Istrati Andrian, ce acționează în interesele inculpatei Postu Tamara, casează total din alte motive, potrivit prevederilor art. 409 alin. (2)

Cod de procedură penală, sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 18.01.2019, pronunță o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum urmează:

Postu Tamara ***** se recunoaște vinovată de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 190 alin. (5) Cod penal, și în baza acestei Legi i se stabilește pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 7 (șapte) ani și 6 (șase) luni, cu ispășirii pedepsei în penitenciar de tip închis pentru femei, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții și de a exercita activități legate de gestionarea patrimoniului pe un termen de 3 (trei) ani.

Termenul de ispășire a pedepsei stabilite inculpatei Postu Tamara a-l calcula de la data reținerii acesteia de către organele competente.

Solicitarea procurorului privind încasarea din contul inculpatei a cheltuielilor de judecată în mărime de 1820 lei se respinge ca fiind neîntemeiată.

Decizia este executorie de la momentul pronunțării, dar poate fi atacată cu recurs la Curtea Supremă de Justiție a RM în termen de 2 luni de la data pronunțării integrale a acesteia.

Președintele ședinței

Igor Mânăscurtă

Judecătorii:

Oxana Robu

Marcel Juganari